

GORIŠKI SLOVENEK

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo in Upravništvo: Via Carducci št. 10, II. nad.

Naročnine:

Italijanska kraljevina: Celo leto Lir 10.-
— Pol leta Lir 5.- — Tri mesece Lir 2.50
En mesec Lir 1.-

Oglaš:

Oglaš na drugi strani Lir 1.- za vrsto —
Mali oglaš Lir 0.05 za besedo — Znižane
cene za letne naročnike.

ABSURDNI ARGUMENTI

Protiutež političnim izvajanjem «Goriškega Slovence» drže argumenti ali razlogi, ki jih ne moremo označiti drugače nego s tem, da jih imenujemo absurde.

Pred vsem čujemo iz raznih strani, da se tolmači politiko sporazuma kot popolno kapitulacijo slovenskih zahtev. Namenoma se podtika besedi sporazum pojm kapitulacije ali popolne vdaje osodi.

V resnici pa pomeni sporazum kapitulacijo obeh strani odnosno zblizanje do gotove točke, na kateri bi bilo omogočeno obema naroda prenašati se, ne da bi se kompromitiralo življenskih interesov enega ali drugega naroda.

Nekateri ugovarjajo tej politični misli, češ, zakaj bi popuščali že naprej pri naših zahtevah, dokler je še količkaj upanja, da se položaj spremeni popolnoma v prilog Slovencev.

Temu nasproti moramo povdarjati, da je to izključeno, kajti potek parizke mirovne konference kaže pač dovolj jasno, da se hoče rešiti jadransko vprašanje na kompromisni podlagi.

«Secolo» piše v svoji številki z dne 30. oktobra pod naslovom «Wilsonova trdovratnost» med drugim to-le:

«Wilson je vedno predpostavljal, da se morajo zjediniti Italijani in Jugoslovani v jadransko vprašanje sami med seboj. Kakoršenkoli sporazum se bi na ta način dosegel, Wilson bi ga takoj podpisal, četudi bi nasprotoval njegovim osebnim nazorom. To izjavo je podal dne 16. maja skoro dopedesno in uradno v imenu Wilsona član ameriške delegacije gospod Quarlieri in Bensa v Crillonu, kjer sta se sestala z jugoslovanskimi odposlanci Banacom in Čingrijem, da bi se poskusili med seboj sporazumeti».

Še le vsled obojestranskega nagnenja, da se bi resilo to vprašanje vsaj obdelano potom razsodbe, je izdal Wilson svoje mnenje, temeljem kojega naj bi po tekla meja zahodno od Idrije, Posojane, Ternovega, Bištrice, ob Raši do morja.

Toda, kakor rečeno, o izvrstnosti te meje niso prepričani ne Italijani ne Jugoslovani. Tem in onim se zdi premalo, ker so pričakovali od razsojevalca, da bi popolnoma porazil jedno stranko.

Tega pa Wilson ne more storiti, četudi so brezdvajbeno njegove simpatije na strani Jugoslovanov.

Toda vedno bolj stopa v ospredje prepričanje, da ni drugega izhoda nego neposreden sporazum med Italijo in Jugoslavijo, kajti edino na ta način bi prišli obe strani do nekega prepričanja, koliko je treba enemu in drugemu popustiti, da se zagotovi ravnotežje in kolikor toliko trajen mir. Pravimo: «kolikor toliko», ker vojne možnosti ni mogoče izključiti. Baš radi tega pa tudi pri najboljši razpoloženi ne bode mogoče iti preko strateških interesov, kajti baš naravno zavarovane meje so najboljše jamstvo proti zavojevnim poželenjam.

Teh poželenj pa tudi v bodoče ne spravi iz sveta nobena zveza narodov, noben socializem in nobena vera, kajti vojno poželenje je človeku vkoreninjeno in se vzdržuje z interesi, gospodovalnim čustvom in strastmi, ki imajo svoj oddušek v prelivanju človeške krvi.

Kar pa zamore vsaj za lepo dobo onemogočiti vojno, je edino neposreden sporazum glede bodočih mej in odnosov med Italijo in Jugoslavijo.

Naravno pa je, da je treba vsopredno s temi vnanjimi zadevami razbiti tudi mnenje, da bi bili oni Slovenci, ki bi temeljem konečnega sporazuma, ali Wilsonove razsodbe prišli pod italijansko suvereniteto, smatrati kot podjarmljen narod, ki

je zgubil pravice do svojega obstanka kot narod. Od zastopnikov italijanske vlade in parlamentarcev imamo številna zagotovila, da je to izključeno. Vendar čitamo na pr. v «Goriški straži», da ni ničesar videti, kar bi nas moglo navdajati z upanjem. Ta sodba se nam zdi preojstra in prenagljena.

Idejo sporazuma, ki smo jo vrgli mi med Slovence in Italijane, si jo je treba predstavljati kot omet sukanca, kot zmešano štrno, kojoj je treba še le razvozlati. Toda, ako hočemo govoriti v podobi, se nam zdi, kakor da bi ležal ta omet med prepirajočimi strankami nedotaknjen, ker smatra vsak pod svojo dostojnostjo, da bi ga pobral in se začel baviti z njim.

Še-le ko smo zapazili ta položaj, smo skočili vmes z odkritosrčnim prepričanjem, da je treba na desno in levo pojasnjevati. Ako se danes in tem pogledu res ne vidi nobenih zdatnih uspehov, ni leto edina krivda Italijanov, ki so vrlo slabo poučeni o naših razmerah, ampak tudi od Slovencev, ki se edino zbog neumevanja položaja kujajo na strani, v opoziciji in kjerkoli hočeš, da so le daleč od vsake smisli, da se bi morali približati sporazumu.

Da opravičijo to svoje zadržanje, jim je vsak argument dober. Sporazuma se znebijo kratkomalo s tem, da ga markirajo kot kapitulacijo, če ne celo kot izdajstvo.

V nadaljnjo opravičenje pa služijo celo zgodovinski podatki, o kojih nam ni treba omeniti, da jih lahko nasprotniki z drugimi zgodovinskimi podatki zopet pobijejo.

Gorje nam, ako se bi hoteli opirati na zgodovinske podatke! Nikoli več ne pridemo do sporazuma, kajti enkrat je gospodoval Rim, zopet drugič Benetke, potem Nemci, in naopak je segal svojodobno slovenski narod do Plave, kakor pričajo mnogobrojna slovenska imena v Benečiji.

Preteklost je pač žalibog preteklost in prav ima žid, ki pravi: «Za to, kar si imel, ti ne dam ničesar». Očividno se gre vsakemu za to, kar zahteva od njega sedanjost in bodočnost. Naravno je, da na svetu ni ničesar stalnega, ne narodi, ne zemlja, ne morje in da je vsled tega absurdno vteteljati svoje pravice na to, kar že po božjih in naravnih zakonih ne more biti stalno.

Pač pa je treba vganiti in izkoristiti položaj, kedar to zahtevajo nove razmere, v koje so zapleteni naši neposredni interesi sedaj in v bodoče.

Vsled tega se nam zdi čudno, da hočejo naši mandatarji s staro politiko naprej, češ, da jim njihov mandat ne dopušča drugačnega stališča. Za Boga! Kedar so dobili ti gospodje svoj mandat, je stala Avstrija še po koncu, vojna ni še začela ali pa ni še bila končana. Ali ne viditi ogromnih sprememb, ki so se zvršile tekom enega samega leta?

Če je temu res tako, da je vse kakor poprej, potem razumemo tudi, kaj napravi Faidutti, ko se vrne domov. Pojde med svoje zveste Furlane in jim pereče: «Evo me, dokler sem jaz med Vami, je tudi Avstrija še živa. Nikar ne mislite, da se je med tem časom kaj preobrnilo, ampak le ostanite zvesti Avstriji tudi v naprej. Nikar naj Vas ne moti trobarvna zastava, saj je vse to le na videz, ker položaja smo itak mi gospodari».

Tudi če bi bil Mons. Faidutti res prepričan, da se niso čustva Furlanov tekom zadnjega leta prav nič spremenila, ne verjamemo, da bi si tolmačil svoj mandat v gori označenem smislu.

Tempora mutantur et nos in illis! Časi se spreminjajo in mi z njimi, toda zlodej, da tega noče nihče priznati.

Jadransko vprašanje.

Parizki korespondent milanskega «Secolo» poroča: «Nasprotno od tega, kar se je včeraj zatrjevalo, nam dohaja iz zanesljivega vira vest, da ne bi bili nasprotni jugoslovanski krogi sestati se z italijanskimi delegati v svrhu razgovora o jadranskem vprašanju. Upajmo torej, da porabi Tittoni to ugodno razpoloženje in da se zavé, da je treba to nagnjenje spodbuditi in ojačiti, ako se bi zapazilo obotavljanje ali pomanjkanje poguma. Sredstva Tittoniju ne manjkajo. Ni nam treba zopet ponavljati potrebe in umestnosti neposrednih pogajanj. Danes dostavimo le še jeden razlog za to. Postavimo, da se posluži Italija po negativnem odgovoru Amerike taktike, kojoj smo že omenili, da uveljavi namreč premirne klavzule in zasede vse, kar ji dopuščajo zasedli omenjene klavzule in se upre na mirovni konferenci rešitvi vsakega vprašanja, ki zadeva Jugoslavijo in s tem onemogoči četvorici soglasnost. Kaj bi zamogla doseči s tako manovro? Pri tem vprašanju je treba seveda povdarjati, da se ne namera vprašanja zlobno otežkati, marveč le izsiliti njegovo rešitev. Omenjena taktika ne zasleduje cilja, da se bi odložila na nedoločen čas rešitev vprašanja, kojoj si vsi čim preje želijo. Ta taktika nima drugega cilja, kakor da odstrani eno izmed dveh zaprek, ki se zopredstavljata zmagi italijanskim opravičnim zahtev. Te dve zapreki sta: «Trdovratnost Amerike in odpor Srbije (?)» Ali je po storjenih naporih, po številnih poskusih s tako žalostnimi uspehi sploh mogoče dovesti Ameriko do tega, da bi potegnila svoj ugovor nazaj? Ne.

Potemtakem je bolje obrniti se do druge zapreke, do Jugoslovanov samih in skušati priti do sporazuma z njimi. Edino v slučaju, da se bi dosegel ta sporazum med prepirajočimi se strankami, bi bilo mogoče razorožiti Wilsona in prisiliti ga, da bi odtegnil svoj ugovor. Torej neposredna pogajanja in to hitro». Tako «Secolo».

«Times» pa istotako toplo priporoča neposreden sporazum med Italijo in Jugoslavijo toliko glede Reke, kakor glede Dalmacije in se opira na zadnji poziv Gabriela D'Annunzio na srbski narod, «Timesu» se zdi, da d'Annunzijevo ponudba za odkritosrčno priznanje vzajemnih narodnih pravic odgovarja nujni potrebi in da ne bi ostala brez uspeha, ako ne bi vstrajal D'Annunzio ali bolje vlada v tem, da se smatra Reko za italijansko mesto še prej nego se otvorijo pogajanja. Časopis trdi, da po d'Annunzijevega podjetju Wilson ni mogel sprejeti italijanskega načrta, ne da bi odpustil D'Annunziju njegovega čina in na ta način spravlil ob veljavo mirovno konferenco, iz česar se bi najbrže izcimile katastrofalne posledice v vseh drugih ozeemljih, od Baltičkega pa do Črnega morja, kjer bi našel Gabriele d'Annunzio svoje posnemovalce. Radi tega se smatra sporazum med Italijo in Jugoslavijo kot najbližji in hitrejši izhod iz današnjega vznemirajočega položaja. Pogajanja, ki se bi otvorila na podlagi vzajemnega priznanja narodnih pravic, tako zaključuje «Times», bi imele mnogo verjetnosti, da se bi končal spor z zadovoljivim sporazumom za vse, toda jasno je, da se ne bi imela pričeti z reškim dogodkom kot dovršenim dejstvom.

«Giornale d'Italia», Slovanom gotovo ne preveč prijazen list, piše v svojem članku «L'Italia e gli Slavi» (Italija in Slovani):

«Nobeden v Italiji ne sanja o tem, da bi zbrisal številne in očitne znake drugih plemen. To ni v naši drugih pravice spoštuječi naravi, to ni v naših tradicijah po skušnji dolgoletnega hlapčevanja, to ni v našem interesu, kajti kdor mora biti z nami, se mora počutiti dobro materijelno in duševno.

Nemci, ki so bili tako nespravičljivi pred pogodbo v Saint-Germain-u, pripoznavajo danes odkritosrčno, da naš narod ne bi mogel postopati prostodušneji napram drugorodcem, ki so prišli tostran naravnih italijanskih mej. To pripoznavajo sa-

mi ob sebi nemiški časopisi, ki so izza stoletij sovražni Italiji.

Zakaj raj bi bilo naše zadržanje napram onim skupinam (ulomkom) Jugoslovanov, ki se nahajajo tostran alpskega razvodja, ali naravno začrtanih mej drugačno? Pristaviti moramo le, da se ta naš dolg poravnava z enakim kreditom. Nisi li tudi v Jugoslaviji italijanske skupine, ki jih moramo zapustiti v nadi, morda prazni, da bodo postopali z njimi Jugoslovani kakor mi z našimi Slovani?»

Tako zagovarja neuradna Italija svojo politiko, na nas leži sedaj, da jih primemo za besedo.

Seveda, mi poznamo težkoče, toda kdor hoče kaj doseči, mora tudi začeti, začne se pa ne s tem, da se pripisuje nasprotniku vsako nezmožnost in slabovoljo, kajti s tem se mu le pomaga, da vstraja v svojih zmotah. Treba je več kot nekaj požrtvovalnosti, da se razprši predsodke, ugadi pot sporazumu in zbudi zanimanje za vzajemno spoznanje.

Posameznih lučic ni treba takoj vpihniti, marveč dolivati jim je treba olja, da ne vgasnejo predčasno.

Obračun z vojnimi krivci.

Za Bernstorffom je prišel na vrsto Bethman-Hollweg, bivši nemški državni kancler. Parlamentarna komisija ga je pričela izpraševati v petek. Ob navzočnosti visokih političnih dostojanstvenikov in tujih zastopnikov je imel odgovoriti na sledeča vprašanja:

1. Zakaj je ponudila Nemčija dne 12. decembra 1916 mir, ko je bilo vendar nemški vladi znano, da je pripravljala Wilson mirovno akcijo, ki se je imela pokazati še tekom meseca decembra; 2. iz kakšnih razlogov niso bili objavljeni mirovni pogoji Wilsona, ne javno, ne zasebno navzlic pritiskanju polkovnika Houseja in ameriškega zunanjega ministra Lansinga; 3. iz kakšnih razlogov ni podpiralo nemško politično vodstvo Wilsonove mirovne akcije, marveč je celo pritrdilo brezobzirni vojni s podmorskimi čolni, dasi je vedlo, da dovede ta čin do ameriškega vstopa v vojno.

Bethman-Hollweg je podal najprvo podoben opis političnega položaja v omenjeni dobi in je pripovedal o želji Nemčije, da bi se najprvo spravilo vse vojujoče k omizju pogajanj, na kar se-le se bi začelo načenjati posamezna vprašanja. Bethman-Hollweg ugovarja, da bi bila mogla nemška mirovna ponudba prekrizati Wilsonove načrte in pripoveduje o razlogih, radi kojih je smatrala nemška vlada, da ni bilo vzeti preveč resno namene predsednika Zjedinenih držav, nastopiti kot mirovni posredovalec. Po mnenju Bethmanu-Hollwega je bil že značaj Wilsona tak, da je dvomila nemška vlada o zanesljivosti njegovih načrtov.

Bethman-Hollweg opisuje dalje mrzlo vedenje Amerike in o nemških protestih v prvem času vojne.

Bivši kancler zanikuje, da bi bila mogla nemška vlada imeti kaj dobička od tega, da bi stopila na Wilsonov poziv v stik s svojimi sovražniki. Bethman-Hollweg trdi tudi, da ni bilo nikake gotovosti, da bi se bil spustil Wilson v kak korak v dobi, v koji je bil vojaški položaj Nemčije ugoden, kakor je bil na pr. meseca decembra 1916.

Mučen vtis napravi govornik na navzoče, kedar priznava, da se bi bilo moglo presojevati vse te stvari tudi iz drugega vidika, kakor kažejo poznejši učinki. Obžaluje tudi, da se je sprožilo mirovno akcijo v dobi, ko je bil sicer vojaški položaj Nemčije dober, toda ne predober. Nadalje opisuje bivši kancler zadržanje entente. Ako bi Nemčija takrat objavila svoje vojne cilje, bi bile mirovne tendence entente že pri prvem pojavu takoj zatrte.

Nato je prešel k glavni izjavi, namreč glede privolitve nemške vlade v brezobzirno vojno s podmorskimi čolni. Bethman-Hollweg je izjavil, da je moral v to privoliti vsled kategoričnega povelja od strani glavnega stana.

Kedar je došel Bethman-Hollweg v glavni stan, je bil sklep glede brezobzirne podmorske vojne vže sprejet od merodajnih armadnih in mornariških krogov.

Bethman-Hollweg je tukaj dostavil, da je mogel svojedobno kaj malega doseči od Falkenhayma, toda Ludendorffa in Hindenburga se mu ni nikdar posrežilo v pogotiti. Razven tega je smatral nemški glavni stan leta 1917 vojaški položaj za tako trden, da dočaka gotovo posledice podmorske vojne.

Bethman nadaljuje, da se je tudi sam priklonil temu sklepu vsled zavrnitve nemške mirovne ponudbe od strani entente in je pripomnil, da velike nade, ki so jih stavili nemški vojaški krogi v uspehe podmorske vojne, so prepičle več ali manj vse, da so smatrali ameriško intervencijo kot prezirana vredno zaganje. Bethman opisuje dalje premoč nemškega glavnega stana in priznava, da ni bil ta vpliv pravočasno in s potrebno energijo zadržan.

Ko je dokončal ta govor, je bivši kancler vidno onemogel tako, da so nadaljno zaslivanje odložili.

Judeničeve operacije.

Generala Judeniča je sreča zapustila. Rešil se je komaj boljševiške obkolitve. Boji se nadaljujejo v smeri na Krasnoje Gorko in Krasnoje selo. Dokler pa teh dveh točk ne zavzame, ostane rudeča armada gospodarica položaja. Zadnja poročila se glase, da so boljševiki močno ojačili svoje postojanke in spravili v akcijo tudi 32 centimeterske topove, ki nesejo dalje nego topovi angleške mornarice, ki bombardira kronštadske utrdbe.

Zato prinašajo nekateri listi iz angleških virov, da so pripeljali Angleži na svojem monitorju «Erebus-u» 37.5 centimeterske topove, ki streljajo vsakih 15 minut na 26 km daljave.

Večjo važnost pripisujejo nekateri Denikinjevim operacijam. Pripoveduje se, da se pomika njegova fronta v dolžini 400 km, boljševiki se umikajo proti srednjem pri Tuli. Tukaj se pripravljata rudeča armada na odločen odpor in nekateri menijo, da pade tukaj glavna odločitev.

O Kolčaku za sedaj ni slišati ničesar. Njegove armade so prodirale v smeri na Kijev. Kaj se je po umiku njegove armade iz Kijeva zgodilo, se ni še zvedelo. Ni nam treba povdarjati, da so vse te vesti skrajno dvomljive vrednosti.

Domače vesti

Žaljenje časti. Goriški Slovenci se bodo gotovo še spominjali dogodka, ki se je primeril kmalu po vstopu italijanske vojske v Gorico. Inž. Rascevic, eden izmed tistih, ki je občutil trdo avstrijsko pest v Radgoni, je zagledal v kavarni bivšega goriškega prof. Pitacco in ga javno počastil z besedo «Spijon», ker se je obče sumničilo, da je bil omenjeni v službi avstrijske vojaške policije.

Toda Pitacco ni pobral psokve, ampak je podal proti njemu ovadbo in glej čudo vseh čud, sodnik je žaljitelju prisodil 500 lir globe.

Rascevic je seveda mislil, da je pravica na svetu in se radi tega pritožil na višjo istanco. Ista je našla pomanjkljivosti v postopanju in pooblastila radi tega gradiščansko sodnijo, da prouči in razsodi na novo v zadevi.

Gradiščanski sodnik je zaslísal mnogo priči, toda pe zakonu zahtevanih dokazov za vteteljitev žalitve ni bilo mogoče konstruirati.

Radi tega je tudi drugi sodnik potrdil

Čitajte in podpirajte

„Goriškega Slovence“,

ki je samostojno politično glasilo BREZ

STRANKE, a z gesli:

„SPORAZUM“

„prenavljati in ne obnavljati“.

prvo razsodbo, namreč da Pitacco ni bil „špijon“.

Toliko v znanje in ravnanje onim, ki so prenapeli v besedah in menijo, da je vsako prepričanje pred zakonom sveto.

Zopet napad. Pred par večeri okoli 11. ure zvečer se je vračal domov neki Anton Stanič iz Gorice. Ko je šel čez Koren, se mu je nenkrat približalo pet možakarjev v ardiškem kroju in ga pričelo mlatiti. Ko so ga dobro naklestili, so mu pobrali še listino s 170 lirami, ki jo je imel skrito v nekem notranjem žepu suknje.

Ubogi Stanič je bil ves pobit in se je moral napotiti v bolnišnico, da so mu obvezali rane.

Nesrečen tat. Karabinerji na svetolucijski postaji so slučajno hodili okoli skladišča, in zapazili 24letnega vojaka Loschi Menarda, ki se je odpravljaval z vrečo ovsu. Vrečo je vojak potegnil iz nekega voza in pri tem zagrešil tatvino 30 lir vrednosti.

Potna dovoljenja v Jugoslavijo. Tržaška „Era nuova“ poroča v nedeljski številki, da ste se končno vendarle zjedini Italija in Jugoslavija glede potovanja preko Jugoslavije. Poslednja odposilje v Trst svojega odposlanca Markovića iz Belgrade, koji vidira potne liste onim, ki hočejo potovati preko Jugoslavije.

Gosp. Marković se nastani v Hotelu „Savoja“ in sprejema od 10. do 12. predpode.

Za osvobodene dežele. Nedeljska štev. „Ere nuove“ prinaša, da se je dogovoril med zakladnim ministerstvom in ministerstvom predsedstva, kojemu je pridelen urad za nove dežele, prevdarilo za obnovitev Julijske in Trentinske Benečije 60 milijonov lir kot prvo rato cellega kredita v iznosu 100 milijonov lir.

Nadalje se je izjavilo, da se bode postopalo pri ugotovitvi škod v novih deželah po istem merilu kakor v starih italijanskih deželah. Ugotovitev škod je podrejena civilnim komisarijem, ki dobivajo navodila od kr. komisije, ustanovljene z odlokom z dne 17. avgusta 1919.

Nezgoda na postaji. 22letni delavec Jožef Trinka, ki je bil nastavljen na bivši državni postaji, se je nahajal v skladišču v bližini tovarnega vlaka. Trinka se je hotel zmuzniti skozi dva odpeta vagona, toda ravno takrat je dal strojevodja paro nazaj. Trinka se je videl naenkrat v smrtni nevarnosti in je zakričal, toda prepozno je bilo. Reže je bil stisnjen med repulzorje, ki so mu zmečkali trebuh. Bil je na mah mrtve. Pripeljali so ga v solkansko mrtvašnico.

Navadne eksplozije. 18letni Arcari Eugen, stanujoč v Gorici, via Alvarez 18, je bil uslužen pri ženijskem oddelku, ki pobira v goriški okolici vojni material. Nahajal se je na sv. Gabrijelu in pobiral tam raztreseni material. Pri tem je zadel ob ročno granato, ki je takoj eksplodirala in ga ranila po rokah in nogah.

Prepeljali so ga v tukajšno bolnišnico vsmiljenih bratov, kjer je že po dveh urah podlegel ranam vsled prevlečke zgube krvi.

Otrok pod avtomobilom. V via Cipresi je zadel težak vojaški avtomobil štiriletnega Sušterčiča, ki se je igral na voglu ulice. Kljub vojaškemu naporu, da bi se pravčasno ognil otroku, je bil isti s tako silo vržen ob tla, da si je pretresel možgane in zadobil težko rano na čelu. Dečko je pozneje umrl.

Navadni zlikovci so vdrli v hišo štev. 2 v via Giuseppe Tominz in odnesli gospo Marija Krovčel 700 lir v srebru, ki se je nahajalo v nekem predalu.

Požar v postelji. 42letni Giovanni Oprandi, delavec v Ročinju, je šel spat s cigareto v ustih. Med spanjem mu je svalčica sevedla padla iz ust in mu zažgala slavnato blazino. Toda mož je tako trdno spal, da se je zbudil šele, ko mu je začel švigati plamen okoli nog. Takrat se je še le zbudil in pogasil ogenj.

Tatvina na svetolucijski postaji. Iz nekega železniškega voza, ki je stal v svetolucijskem skladišču, je zginilo devet vreč testenin v vrednosti 515 lir. Vreče so bile namenjene za tolminsko aprovizacijo. Svetolucijskim karabinerjem se je posrečilo iztakniti pet vreč testenine med blagom, ki je bilo namenjeno za vojaške oddelke na demarkacijski črti. Blago so seveda zaplenili karabinerji in naznanili štiri vojake, ki so zakrivilili tatvino.

Padec iz voza. V bolnišnico vsmiljenih bratov je pribežal 23letni kmet Anton Drufovka iz Grgarja, ki je padel iz voza in si pri tem močno ranil nos in obraz sploh.

Pijanska razposajenost. Pred par večeri, kmalu potem, ko so bile gostilne zaprte, je začel razsajati neki vojak pred krčmo Emila Sauniga v Vrtojbi. Ker je grozovito tolkel in razsajal, je stopil krčmar iz gostilne in mu dokazoval, da ga pri najboljši volji ne more več postreči z vinom. Ali kmalu bi jo bil naš krčmar drago plačal, kajti vojak je pograbil za bodalo, nakar ni preostalo drugega krčmarju, kakor zapreti se brzo v svojo krčmo.

Če so bili obveščeni šenttroški karabinerji o dogodku, so vojaka, ki se imenuje Miha Ferraris, odvedli v luknjo.

Izpred sodnije. Na zalogi klopi je sedel 37letni mehanik Virgil Eschini iz Florence, izurjen tatič.

Sedaj je bil zatožen, da je ukradel listino s 95 lirami nekemu Anselmu Visintinu iz Vileša. Isti je pripovedoval, kako ga je nekega dne meseca septembra omenjeni vojak vlijudno pozdravil na ce-

sti, čudeč se, da ga on, obtožitelj ne pozna več. Pripovedal mu je o svojem prejšnjem bivanju v Vilešu, ko je bila še vojna na Krasu. Kmetič ga je poslušal meneč, da je pozabil njegov obraz, ker je videl toliko vojakov med vojno. Naenkrat mu ponudi dobri vojak smodko. Istodobno je pa tudi začutil, da mu je zmanjkala listnica s 95 lirami. Ne bodi len gre h karabinerjem, ki so poiskali ptička in ga spravili na varen kraj.

Gradiščanska sodnje mu je svojedobno pritisnila le dva meseca zapora, toda ker je obtoženec izvajal na tožitelja še pritisk potom tretjih oseb, da bi odtegnil ovadbo, mu je goriški sodni dvor kot kompetentna sodnja prisodil skupoma šest mesecev zapora.

St. Andrež. V najlepšem cvetu materinske dobe je po kratkem, a mučnem trpljenju, mirno v Gospodu zaspala Lutman Zaljka, roj. Bandelj, dne 30. oktobra t. l.

Zapustila je nevtolažljivega soproga Ambroža ter dva nedoraščena otroka.

Naše iskreno sožalje g. soprogu ter vsem sorodnikom!

Državna nižja gimnazija v Idriji. Državna nižja gimnazija v Idriji se je slovesno otvorila dne 27. oktobra t. l., in sicer I., II. in III. razred.

Z rednim poukom v vseh razredih se je že pričelo. Dasi so razredi razmeroma dobro obiskani, podaljša ravnateljstvo rok za vpisovanje, oz. sprejemne izpite, do 10. novembra t. l.

OKROŽNICA

vsem županstvom goriške dežele.

Predmet: **Borovi lubadar.**

Z ozirom na okrožnico z dne 10. oktobra 1919 št. 065697 glavnega civilnega komisariata v Trstu glede zatiranja borovega lubadarja, se obračam z vročo prošnjo na vsa županstva, da začnejo v kar najkrajšem času gotovo uničevati zalogo tega škodljivca. Opozorjam, da ima politična oblast resno voljo nastopiti z vsi strogostjo proti neubogljivcem. V slučaju, da bi se moralo zatiranje vsled njihove brezbržnosti vršiti na ukaz politične oblasti, se bodo tozadevni stroški poravnali na njihov račun.

Zbiranje mrčesnih gnezid se jako olajša s tem, da se uporabljajo pri tem primerne škarje, ki si jih županstva lahko priskrbijo potom pristojnih gozdnih nadzornikov.

Komisariat za samoupravne zadeve dežele Goriško-Gradiščanske
Kr. Komisar
Dr. PETTARIN.

Razpis natečaja.

Razpisuje se natečaj obiskujočega zdravnika za občino in sanitarni okraj Senožeče.

Letna plača, čista in prosta pristojbin, znaša L. 6000.—.

Zdravnik bode dolžan obiskovati brezplačno vse uboge sanitarnega okraja in obavljati cepljenje.

Stroške za vožnjo nosijo posamezne občine, ki plačajo zdravniku še dijeto L. 8.—, če bode zdravnik odsoten od svojega bivališča v Senožečah cel dan, drugače pa dijeto L. 4.

Kdor se hoče potegovati za to mesto, naj naslovi prošnjo na Komisariat za upravne posle goriške dežele in naj priloži sledeče listine:

1. rojstni list,
2. potrdilo o pristojnosti, izdano od občine,
3. doktorsko diplomu v zdravilstvu in v kirurgiji in druge listine o izvršeni zdravniški praksi,
4. spričevalo o lepem vedenju,
5. eventualno druge listine.

Gorica, dne 1. oktobra 1919
Komisarjat za upravne posle Goriške dežele.

Kr. Komisar
Dr. PETTARIN.

Vozni red na goriških postajah
Južna postaja.

A. Odhodi proti Vidmu.

4.15 D. v Benetke (preko Vidma) *)
9.10 H. " " "
16.10 D. " " "
20.25 O. " " "

*) le v ponedeljek, sredo in petek (tudi preko Trbiža na Dunaj).

B. Odhodi proti Trstu.

1.24 D. v Trst (le ponedeljek, sredo in petek)
7.— O. " " "
15.15 D. " " "
21.04 H. " " "

Državna postaja.

A. Odhodi proti Podbrdo.

9.56 v Podbrdo (osebni vlak)
18.25 " " "

B. Odhodi proti Trstu.

8.35 v Trst (osebni vlak)
17.10 " " "

Ajdovska železnica.

A. Odhodi.

9.15 mešani vlak iz južne postaje
16.40 " " "

B. Dohodi.

6.50 mešani vlak iz Ajdovščine
16.— " " "

„D“ pomeni „brzovlak“, „H“ „hitri vlak“, „O“ „osebni vlak“.

Izdajatelj: JOSIP PETERNEL.

Upravitelj in urednik: Karol Jušič.

Tiskarna G. Juch v Gorici.

TEDENSKI KOLEDAR

5. Novembra Sreda, Čaharija, Emerik
6. " Četrtek, Lenart in Sever.
7. " Petek, Prosdocim, Engelbert.
8. " Sobota, Bogomir, Deodat.
9. " Nedelja, 22. pob. Božidar.
10. " Ponedeljek, Andrej, Avel.
11. " Torek, Martin Meno.

POZOR!

Išče in kupuje se vsako množino drvi za kurjavo in plačuje se dobro. Ponudbe je nasloviti na uredništvo „Goriškega Slovenca“.

Pozor!

V tukajšnjem „hotelu pri Pošti“ se je nastanila za nekaj časa modistka. Velika izbira najnovjših modelov. Cene ugodne. Prašajte v hotelu po gospodični KARLI BOŽIČ.

!BAZAR!

Na Verdijem tekališču
Corso Giuseppe Verdi 13

Se nahaja bogata zaloga galanterij, papirja, dišav, toaletnega mila, steklenin, glinastih posod in posebno bogata izbira razglednic in časnikov.

Prodaja se vse na drobno in na debelo
Edina zaloga papirja „Abadie“

S cenami ne more nihče konkurirati.

: Leopold Zakraisek :

ZOBOZDRAVNIK

ROBERT BERKA
GORICA, ULICA DANTE 4.

Mnogo let asistent pri Dr. PIKL

Zobozdravniški atelje

Posluje od 8. do 12. dopoldne
in od 14. do 18. popoldne

JOSIP VODOPIVEC

Gorica, Corso G. Verdi 11

TRGOVINA

Perilo,
manufakture in
izvršene obleke

Oraziotti in Angelini

Velika zaloga
črnega in belega vina
iz Kojškega.

KONKURENČNE CENE

Na Piacuti (Piazza N. Tommaseo)
nasproti cerkve.

SIGON JOSIP

Gorica, Ulica Rastello 8

Velika zaloga vsakovrstnih ur, verižic in zlatenin

Najnižje cene

G. Temil-Gorica

Via G. Carducci št. 1

nasproti Montovi hiši

Nožarna in brusilnica na električno gonilno silo.

Bogata zaloga vsakovrstnih rezil.

Prevzame se brušenje vsakovrstnega rezilnega orodja in se jamči za izvršeno delo.

Lastnik ima na razpolago izurjene delavce v popravljanju kirurških in drugih sličnih orodij.

Prodaja tudi toaletne predmete

GORICA - URAR - GORICA
Gospodsk. ulica št. 19.

Priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih preciznih švicarskih ur po najnižji ceni! Jamčevina od enega do 5 let.

GIOV. PATERNOLLI

CORSO G. VERDI 38.

Najstarejša knjigarna in trgovina s pisarniškimi predmeti. Bogata zaloga vsakovrstnih pisarniških potrebščin, slik, barv i. t. d.

SLOVENSKE KNJIGE.

Zaloga italijanske slovnice za Slovence: „Italijanščina za Slovence“ sp. V. Bandelj. Slovarji italijansko-slovenski, in slovensko-italijanski. Slovenska postrežba

BANCA DELLA VENEZIA GIULIA - GORIZIA

Banka za Julijsko Benečijo v Gorici

Anonimna družba - Društvena glavnica L. 1.000.000

Agencije:

Ajdovščina, Ajello, Gradišče, Gradež, Červinjan, Kormin, Tržič.

Depoziti - posojila - odračuni

Brezplačna emisija bančnih nakazov, ki so vporabljeni po celem kraljestvu